

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра фінансів

СИЛАБУС

ФІНАНСОВА ІНКЛЮЗІЯ / FINANCIAL INCLUSION

Інформація про викладача	
Викладач	Тімошенко Наталія
Науковий ступінь	кандидат економічних наук
Вчене звання	-
Посада	доцент кафедри фінансів
Адреса кафедри	м. Вінниця, вул. Театральна, 21
Контактний телефон	0960141707
E-mail:	n.timoshenko@vtei.edu.ua
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання	https://m.vtei.edu.ua/course/view.php?id=782
Інформація про освітній компонент	
Статус компонента	Вибірковий
Освітній ступінь	Бакалавр
Навчальний рік	2026/2027
Анотація курсу	Головною метою вивчення освітнього компонента «Фінансова інклюзія» є формування у здобувачів вищої освіти системи знань з ключових питань теорії і практики фінансової інклюзії для стимулювання економічного зростання країни та зменшення соціальної нерівності у суспільстві. Опанування основних тем курсу сприятиме формуванню у здобувачів вищої освіти розуміння сутності фінансової інклюзії та її місце у забезпеченні соціоекономічного розвитку; ролі держави у поширенні принципів фінансової інклюзії та основні вектори їх реалізації; досвіду міжнародних структур, залучених до досліджень та впровадження програм з фінансової інклюзії; основних проблеми забезпечення доступу широкого кола споживачів до фінансових послуг (фінансової інклюзії) в Україні та резерви розширення фінансової інклюзії в Україні.
Мова викладання	Українська мова
Результати навчання	Використовувати набуті обсяги знань для оцінювання фінансової інклюзії. Аналізувати сучасні тенденції розвитку цифрових фінансів відповідно до національних стратегій; Оцінювати вплив рівня фінансової інклюзії на економічне зростання та детінізацію економіки. Аналізувати доступність фінансових послуг для населення України та інших країн світу. Визначати основні проблеми забезпечення фінансової інклюзії в Україні та окреслювати наступні напрями їх вирішення. Моделювати складні проблемні ситуації, використовуючи свої

	знання. Визначати цільові ринкові ніші і відповідні їм фінансові інструменти і технології. Визначати сильні і слабкі сторони фінансових технологій, створювати їх конкурентні переваги.					
Тематичний план та оцінювання результатів навчання						
Назва теми	Кількість годин				Форми контролю	Бальна оцінка
	Усього годин / кредитів	з них				
		лекції	практичні заняття	самостійна робота студентів		
Тема 1. Фінансова інклюзія як чинник соціоекономічного розвитку	18	4	4	10	В, УД, Т, РПЗ, Д, П, Р	10
Тема 2. Фінансова грамотність та фінансова культура населення: теоретичні аспекти, проблеми і перспективи поліпшення в Україні	18	4	4	10	В, УД, Т, РПЗ, Д, П, Р	10
Тема 3. Фінансова грамотність та фінансова культура підприємців: теоретичні аспекти, проблеми і перспективи поліпшення в Україні	18	4	4	10	В, УД, Т, РПЗ, Д, П, Р	10
Тема 4. Цифровізація у фінансовій сфері	27	6	6	15	В, УД, Т, РПЗ, РЗ, Д, П, Р, К	15
Тема 5. Напрями підвищення доступності та рівня користування фінансовими послугами в Україні	18	4	4	10	В, УД, Т, РПЗ, Д, П	10
Тема 6. Розвиток регулювання ринкової поведінки учасників ринку фінансових послуг	27	6	6	15	В, УД, Т, РПЗ, РЗ, Д, П, Р, К	15
Тема 7. Напрями посилення захисту прав споживачів фінансових послуг в Україні	27	6	6	15	В, УД, Т, РПЗ, РЗ, Д, П, Р, К	15
Індивідуальне завдання	27			27	ІЗ	15
Разом	180/6	34	34	112		100
Підсумковий контроль-екзамен						

Поточний контроль / критерії оцінювання	Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах: В – відповідь на практичних заняттях – 1 бал. РПЗ – розв’язання практичних завдань – 3 бали. УД – участь у дискусії – 1 бал. Т – тестування – 1 бал. Р – реферат – 2 бали. РЗ – розв’язування задач – 3 бали. К – кейс-стаді – 2 бали. Д – доповідь – 1 бал. П – презентація – 1 бал. ІЗ – індивідуальні завдання – 15 балів (виконання аналітичного завдання – 5 балів; розробка ментальної карти/розробка проєкту/ участь у наукових заходах – по 5 балів). Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів. Критерії оцінювання відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти
Основні літературні та інформаційні джерела	1. Банки фінансової інклюзії обслуговуватимуть населення прифронтових та деокупованих територій. URL: https://bdf.gov.ua/banky-finansovoi-inkliuzii-obsluhovuvatymut-naseleattia-pryfrontovyykh-ta-deokupovanykh-terytoriy/ 2. Національна стратегія розвитку фінансової грамотності до 2030 року. Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua/ua/about/strategy-fin-literacy. 3. Стратегія Національного банку України. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_NBU.pdf?v=7 4. Стратегія розвитку фінансового сектору України. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_finsector_NBU.pdf?v=4 5. Тимків А., Сидор Г. Фінансова інклюзія як складова відновлення економіки України. Інклюзія і суспільство. 2022. № 1. С. 5–14. 6. Тимошенко Н. М., Гнидюк І. В., Маршук Л. М. Фінансова інклюзія, як стратегічний напрям розвитку фінансового сектору України. <i>Інклюзивна економіка</i>. № 1 (03). 2024. URL: https://doi.org/10.32782/inclusive_economics.3-13
Політика освітнього компонента	
Організація навчання	Організація навчального процесу здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти Розроблено завдання для практичних занять з курсу, при викладанні застосовуються сучасні методи навчання; при виконанні завдань використовується автоматизована система управління навчанням MOODLE, передбачено виконання ситуаційних завдань та самостійної роботи. Зараховуються результати неформальної освіти.
Інтеграція ШІ в освітній процес	Інтеграція ШІ в освітній процес здійснюється відповідно до Політики застосування штучного інтелекту (ШІ). <i>Згідно пункту 3. Політики застосування штучного інтелекту (ШІ) правила для здобувачів:</i> 1. Планування та генерація ідей Використання ШІ для мозкового штурму, пошуку нових ідей для теми наукового дослідження, есе (з обов’язковим додаванням у запит посилань на україномовні джерела за тематикою дослідження). Створення кількох варіантів структури або плану роботи для подальшого

	власного вибору та опрацювання. 2. Допомога в дослідженнях Узагальнення великих наукових статей або звітів для швидкого розуміння їхньої суті. Важливо: це не замінює необхідності самостійного прочитання та критичного аналізу ключових джерел. Пошук релевантної літератури або джерел (з обов'язковою подальшою перевіркою їх існування та достовірності, оскільки ІІІ може вигадувати джерела). Заборонене використання ІІІ (що вважається порушенням академічної доброчесності) Наступні дії є суворо забороненими і розглядаються як грубе порушення принципів академічної доброчесності, що прирівнюється до плагіату та академічного шахрайства: 1. Пряме копіювання (Плагіат) Подання тексту, повністю або значною мірою згенерованого ІІІ, як власної, оригінальної роботи. Це стосується як цілих робіт (рефератів, індивідуальних досліджень, есе тощо), так і окремих абзаців чи розділів. 2. Використання під час контрольних заходів Будь-яке використання інструментів ІІІ під час іспитів, заліків, модульних контрольних робіт, тестів (включаючи онлайн-тестування), якщо це не було прямо та письмово дозволено науково-педагогічним працівником для конкретного завдання. 3. Фальсифікація та вигадкування Використання ІІІ для створення фальшивих даних, неіснуючих посилань на літературу, фейкових цитат чи результатів досліджень. 4. Делегування ключових завдань Перекладання на ІІІ основного аналітичного чи творчого завдання роботи. Наприклад, замість самостійного аналізу ринкової ситуації здобувач дає ІІІ запит: «Проаналізуй ринок смартфонів в Україні та напиши висновки», а потім подає отриманий текст як результат власного аналізу. 5. Виконання роботи за іншого Використання ІІІ для написання рецензій, відповідей на форумах, виконання групових завдань від імені здобувача, якщо це не передбачає його активної інтелектуальної участі.
Відпрацювання пропусків занять	У разі пропуску лекції здобувач вищої освіти може самостійно опрацювати навчальний матеріал за лекцією, скласти словник термінів, підготувати конспект лекції, скласти схему основних понять, виконати завдання, які були запропоновані викладачем на лекції. У разі пропуску практичного заняття здобувач вищої освіти має самостійно виконати практичне завдання, а потім захистити його перед викладачем. Відпрацювання пропусків занять є обов'язковим для всіх здобувачів вищої освіти, незалежно від джерел фінансування навчання.
Допуск до підсумкового контролю	Підсумковий контроль-екзамен. До екзамену допускаються всі здобувачі, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів. Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену. Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компонента, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів,

	науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені). Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів заочної форми навчання оцінюється в 100 балів, відповідно до положення «Про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти».
Академічна доброчесність	Для забезпечення академічної доброчесності необхідно дотримуватися Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними та науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти. Політика застосування штучного інтелекту (ШІ)
Інші складові політики компонента	Основні принципи проведення практичних занять з освітнього компонента «Фінансова інклюзія» - відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Різні моделі роботи на практичних заняттях (індивідуальна, в парах, в мікро-групах, групах) над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді. Освітній компонент «Фінансова інклюзія» передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання. Протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять та виступити з презентацією чи інформуванням додатково (оцінюється окремо).

Затверджено на засіданні кафедри фінансів протокол № 01 від 19.01.2026

Науково-педагогічний працівник

Наталія ТИМОШЕНКО

Завідувач кафедри

Інна ГНИДЮК